

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXXVI. évfolyam

2025. január-április

587. szám

Simonyi László, volt kp. vezetőnk (Chicago) visszaemlékezése 2024 őszén: Katonajáték a kaszárnyaudvaron

Apám a trianoni helyzet miatt csak 31 éves korában lett végre behívva újonckiképzésre. Nagykanizsa volt a kiképzés helye, s szegény apám, aki szokva volt anyám jó főztjéhez, bizony elég keservesen ment át ezen az időszakon, bár utólag mindig nevetve mondta el a következő történetet. Egyszer a parancsnokságról az a hír jött, hogy új gyakorlatként bizonyos esténként a század valami lendületes és hasznos játék-foglalkoztatást végezzen.

Persze azt elfelejtették a tiszt urak, hogy egy húsz-harminc km-es gyaloglás, hasravágódások, golyószorócipelés után ki akarna esténként még játszani is... De hát ki lett adva a parancs és játszani kellett. Ez az egyik este abból állt, hogy egy honvédnek a nagy körben felállított félszázad körül kellett rohannia, egy másik honvédnek üldöznie kellett őt, s mikor végre elkapta, az üldözöttnek előre kellett hajolnia, majd a üldöző egy összehajtott bőr derékszíjjal a fenekére ütött. Persze a fáradt társaság nem nagyon sietett s nem nagyokat ütött egymásra, így az egész lassan s unalmasan ment.

De hirtelen megjelent a főhadnagy úr. Jóképű fiatal ember volt, feszes lovaglós nadrág feszült rajta, zubbonyát levette, s odaszólt a bandához: "A kutya szentit, úgy mozogtok, mintha félhalottak lennétek! Micsoda katonák vagytok ti? Na, majd én beállok futónak, s egyiketek, aki jelentkezik most, elfog, s ha nem csinálja rendesen a ...repacsit, külön szolgálatot kap! Ki jelentkezik önként üldözőnek?"

**Hadak Útján Bajtársi Híradó -
A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének
tájékoztatója. Indult 1949 áprilisában
Ausztriában ill. Bajorországban, "MHBK
Központi Tájékoztató" címen.
Az MHBK-t alapította Zákó András m.kir.
vezérőrnagy Innsbruckban ill. Klagenfurtban
1947-48-ban.**

**World Federation of Hungarian Veterans
Official Review, Quarterly Periodical**
Megjelenik évente háromszor, ISSN 0847-2599
Kiadó és szerkesztő/Publisher and Editor: Dr.
Tóth Gergely, MHBK központi vezető
Nyomda/Printing: Terc, Budapest
Tb. pénztáros: Borbás Erzsébet

A szerkesztő levelezési címe:

Dr. Tóth Gergely

801 S. Federal Hwy., #205

Pompano Beach, FL 33062, USA

Email: hadakutjan@yahoo.com

Az emailben továbbított gépelt anyagot kérjük
sima word-formátumban elküldeni, mert egyébként
nem tudjuk garantálni a megjelenést.

**Kérünk minden címváltozást is a fenti
emailcímen bejelenteni.**

**Minden lapfenntartási hozzájárulást, Zrínyi
Alap járadékot kérünk az alábbi címekre
kiállítani, lehetőleg USA dollárban:**

1. USA/Kanada csekken: egyelőre
Gergely Toth névre kiállítva, a szerkesztő
címére postázva (a Memo-ba: MHBK)

2. Banki átutalással az USA-ból:

Routing nr. [for Wire transfers]: 021000021

Account nr.: 638360377

(Routing nr. [for ACH transactions]: 267084131)

3. Banki átutalással máshonnan:

Swift code: CHASUS33

Account nr.: 638360377

(JPMorgan Chase Bank, 383 Madison Ave., New
York, NY 10017)

Utalások Kanadán belül: l. a 11. oldalon

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:

**Április 1, augusztus 1 VAGY szeptember 1,
ill. november 25. Az időről-időre fellépő
helyhiány kapcsán megértésüket kérjük,
amennyiben lehet, a beküldött anyagot a
következő számokban közöljük.**

A tartalomból:

-Elhunyt Borbás Károlyné

-Az emigrációs csoportok hírei

-67. MHBK Gálából Calgaryban

-Püspöki látogatás Adelaide-ben

-Megemlékezések, programok a tél folyamán

-Halálhírek, méltatások, rövid hírek, levelek

Szegény bolond édesapám, akinek úgy látszik elege volt a katonaeletből ezen a napon, előre pattant, kiáltva: “Én leszek az üldöző, főhadnagy úrnak parancsára!” A főhadnagy bólintott, s elkezdett a honvéd kör körül futni, apám meg utána mint egy megvadult csődör... És sikerült elkapnia a főhadnagy urat. Az meg rögtön előre hajolt, kezeivel a csillogó csizmájába kapaszkodva odaszólt apámhoz: “Na fiam (apám legalább 6 évvel idősebb volt!), mutasd meg, hogy kell odavágni!” Apám kezében meglendült a marokra fogott magyar királyi derékszíj, s egy pillanattal később egy óriási csattanás, a főhadnagy úr hasra vágódott, s a halotti csendben elkiáltotta magát: “Hú azt a ..., micsoda fájdalmat okoztál nekem!” S aztán csendesebben hozzátette, “Mindig ilyen jól teljesíted a parancsokat?” De nevetett ő is, majd elsántikált a térről.

Másnap a század egy húsz km-es biztosított menetben nyelte az út porát, a kinevezett balszárny, a biztosító golyószórós katona pedig apám volt, ott kellett fusson a század baloldalán, lenn a frissen felszántott földeken, cipelve a kivonulásra rendelt teljes felszerelést, a golyószórót is, betöltve, a lőszerzsákkal a derékszíján, szigorúan a regula szerint. Ja, az újonc élete nem mindig olyan vicces...

Részletek Dobozy István, az MHBK Délausztráliai „Zákó András” főcsoport vezetője, az MHBK központi vezetőjének ausztráliai helyettese, a Szent László Társaság (1861) és Rend ausztráliai törzsszéktartója jelentéseiből Adelaide-ből, a helyi MHBK Értesítő 2025 január-áprilisi számából, kivonatosan:

Tisztelt Bajtársak!

A Hadak Útján Híradó megjelenése az idei évtől lecsökken éves háromszori megjelenésre. A mi Bajtársi Értesítőnket is ehhez hasonlóan a jövőben 4 havonta szerkesztjük. Történelmi eseményeink rendszeres tisztelete összeköt minket azokkal, akik bátor tetteikkel harcoltak az igazságért. Tartsunk ki továbbra is a szeretet és a jó akarat útján járni.

Püspöki látogatás

Fábry Kornél atya Budapest-Esztergomi segédpüspök úr, a tengerentúli magyarok pásztora február 27.-én érkezett Adelaide-be ausztráliai látogatásán. A Regnum Mariánum otthonunkban vasárnap, március 2.-án szentmisét celebrált. Közösségünk erre az alkalomra egy emlékszalagot készített, amit a püspök úr „A szeretet zászlaja” vándorzászlónkra tűzött és megáldotta a zászlót.

Az alábbi szavakkal üdvözöltem a megjelenteket:

„Főtisztelendő Fábry Kornél Püspök Úr, László Atya, kedves magyar honfitársaim!

A püspök úr jelenléte szülőföldünkre emlékeztet minket. A magyar sors ide vezérelt, itt kaptunk otthont családjainknak, de a szívünk vágyott az otthoni szokások megtartására és az anyanyelvünkön tartott istentiszteletre. Ezért csoportos erő által több Egyesületünk alakult, így a Regnum Mariánium Egyházközségünk is. Köszönjük László atyának a szolgálatát, a velünk való törődését. Közösségünk el van látva lelki gondozással, időseink meghallgatásra találhatnak és anyanyelvünk szép szavaival, áldásokban részesülhetnek.

Most bemutatom püspök úrnak „A szeretet zászlaja” vándorzászlónkat: útja magyar földön kezdődött. 2009-ben, a pünkösdi csíksomlyói búcsún a csodatevő Szűz-Mária szoborhoz vittük, hogy megérintse azt. Ezért „A szeretet zászlaja” a Magyar Nemzet egészének az érdekét viseli: A határon belüli nép felemelését és a határon kívülre rekesztett magyarság védelmét. Azóta vándorzászlónk számos rendezvényen vett részt. A mai állomása a püspök úr látogatása, amit a zászlószalag felírása is megőrökít.

Dr.Fábry Kornél - Püspöki látogatás Ausztráliában 2025

(Püspöki jelmondata: Omnes fontes mei in Te

Minden forrásom belőled fakad (Zsolt 87,7)

A püspöki jelmondat erősítse bennünk azt a tudatot, hogy Jézus mindig velünk van, segít és vezet az Isteni szeretet útján.

Március 15.-i megemlékezés

A Karitás Egyesület ebédjén, március 12-én emlékeztünk meg 1848-49 eseményeiről. v. Nagy Ákos gondoskodott arról, hogy a megjelentek egy-egy szál virágot tehettek az emlékműhöz tiszteletadásként mindazoknak, akik szenvedtek Hazánk szabadságáért.

A Délausztráliai Magyar Egyesületek Szövetsége március 16-án rendezte a megemlékezését, közvetlenül a református istentisztelet után. Szabó István szervezésében a színvonalas műsorszámok rávilágítottak a történetekre. Itt én tartottam az ünnepi beszédet.

Minden kedves bajtársunknak és olvasónknak áldott húsvétot kíván szeretettel a szerkesztő.

Elhunyt Borbás Erzsébet

Életének 95. évében budafoki otthonában február 20.-án elhunyt az MHBK mindenese, korábbi főszerkesztőnk özvegye, a pótolhatatlan és az ügghöz az utolsó pillanatig hű Borbás Erzsébet. A hírt lányai jelentették: „Kedves Gergő! Édesanyánk csütörtök délelőtt sok-sok szenvedés után Karcsi papa után indult...”

1930. november 19.-én született Budapesten. Gyászmiséje március 28.-án volt Budafokon a Szent Lipót templomban, temetése pedig Gödön a Jácint utcai temetőben április 3.-án, ahol szervezetünk és lapunk koszorúval képviseltette magát. A Jóisten nyugosztalja!

Borbás Károly és Erzsébet – a szerk. felvétele, Toronto 2011

Tisztelt Olvasóink, kedves Bajtársak,
remélem, mindnyájan jól vannak.

Az újság megjelenését érintő változásra emlékeztetem Önöket ismét. Mivel csoportjaink taglétszáma egyre csökken, s így a lap előállítására küldött támogatások is, a minél hosszabb ideig történő további nyomtatott megjelenésünk érdekében **2025-től átálltunk az évi három számra. (Ezek nyomtatási ideje április 1., augusztus 1. VAGY szeptember 1. lesznek (a szerkesztő nyári elfoglaltságától függően), valamint december 1., ezért a lapzárta (l. 2. old.) is ily módon változnak. Megértésüket köszönjük. A döntés nem volt könnyű, de mi is szeretnénk, hogy a Kárpát-medencén kívüli második legrégebbi nyomtatott sajtótermék még sokáig megjelenhessen papíron is!**

A szerkesztő nyári pluszfeladatai miatt a következő szám szeptember 1.-én fog megjelenni, megértésüket köszönjük.

Dr. Tóth Gergely, szerkesztő

Louisiana állambeli olvasónk levele

A télen kaptunk levelet Louisiana állam Monroe városából kedves olvasónktól, Hány Páltól, aki "Világközepi élményeim" című emlékezéskötetét ajánlotta figyelmünkbe. A könyvben a II. Világháború alatti eseményekről és a család meneküléséről, hazatelepüléséről, és 1956-ról is olvashatunk. Alkalomadtán részleteket is közlünk majd belőle. Ahogy olvasónk írja: "Nagyon köszönöm, hogy sok elfoglaltsága és szép Hazánkba visszaköltözése mellett megtisztelt válaszával. Én is szívesen követném a példáját, már csak azért is, mert itt az egész városban én egyedül vagyok magyar. De a 90 éves korom nagy kérdőjel... Éveken keresztül az itteni egyetemen mindig volt 2-3 magyar egyetemista, a házam pedig ilyenkor Magyar Házzá változott. A volt diákokkal most is tartom a kapcsolatot.

Bármikor rendelkezésre állok. Addig is érdeklődéssel olvasom a Hadak Útján bajtársi híradót. Tisztelettel, Hány Pál

A Magyar Harcosok Bajtársi Közössége Calgary Csoportja idén is megrendezte hagyományos Gála Bálját. Ez alkalommal egy édesapa írta meg a beszámolót, akinek a kislánya, Kedves Viktória, volt az egyik ösztöndíj nyertese. – Magas Dóra

Calgary, 67. Magyar MHBK Gálából: A hagyományok, a tánc és az ünneplés éjszakája

A 67. Magyar Gála ismét fejedelmi mélységet, eleganciát, hagyományt és közösségi szellemet hozott Calgaryba, finom vacsorákkal, előkelő vendégekkel és elragadó előadásokkal ünnepelve a magyar kultúrát. A történelemmel és a magyar örökséggel átitatott éves rendezvény gondosan összeválogatott programot mutatott be debütánsokkal, néptáncosokkal és a kulturális büszkeség gazdag megnyilvánulásával.

Az esti mulatságot két nagyrabecsült konferanszié, Brenda Finley és Hartmann Péter irányította. Brenda Finley az MHBK elkötelezett támogatója az 1990-es évek óta, amióta Magas István bevezette a Calgaryi Magyar közösségbe. Az évek során fontos szerepet játszott a debütánsok fogadásában és a Magyar Gála hagyományainak ápolásában. A tapasztalt újságíró, televíziós és rádiós műsorvezető, valamint külföldi tudósító, Brenda a Magyar Gála egyik fővédnöke. A menekültekkel és újoncokkal dolgozik Edmontonban, és elkötelezett a kulturális örökség megőrzése mellett.

Hartmann Péter a calgaryi magyar közösség oszlopos tagja, aki aktívan részt vesz a magyar cserkészletben és táncban. Péter a magyar Szent Erzsébet templomban történt megkeresztelése óta elkötelezett a magyar hagyományok ápolásában. A néptáncelőadásokon és a debütáns keringőben való részvétel mellett jelenleg a calgaryi Vadrózsa Magyar néptáncosok csapatával táncol. Treks and Trails for Puppy Dog Tales nevű kutyás szolgáltatásokat nyújtó vállalkozást vezet.

Az est pezsgős fogadással kezdődött, amelyet a jeles vendégek hivatalos bevonulása követett. A kanadai és a magyar himnusz elhangzása után elnöki köszöntővel folytatták a rendezvényt.

Az est egyik legjobban várt pillanata volt a Palotás, a királyi magyar tánc bemutatása. A Palotást az idén is új koreográfia tette fennköltté, amit Várvi László és Angyalfi Erika tanítottak be.

A számos kiemelkedő esemény között szerepelt a Vadrózsa Magyar Néptáncosok előadása, amely a nyugat-magyarországi Vas megyébe vitte a vendégeket. Élénk táncuk, a bonyolult botmunkával és a borral töltött palackok elbűvölő egyensúlyával a magyar tánc hagyományok kecsességét és fegyelmességét mutatta be.

Az est nemzetközi hangulatát tovább fokozva a Polonez Lengyel Népművészeti Együttes a dél-lengyelországi Beszkid hegyvidék pásztortáncait mutatta be. Élénk énekléssel és fizikai erőnléti megnyilvánulásokkal kiegészített lendületes előadásuk a magyar és a lengyel közösségek közötti mély kapcsolatokat demonstrálta.

A Gála kiemelt része volt a fiatal résztvevők elismerése. A 2025-ös Esszé-ösztöndíjasok –Kedves Viktória, Bangha Rebeka, Annalise Fillinger és Maya Sekida – a világhírű magyar sportolókról írt kivételes írásaikért kapták az ösztöndíjat. Emellett a Széchenyi Oktatási Díjat Harper Rebus, Vienna Sutherland és Mark Taciune kapták.

A főasztalnál az MHBK, a Kanadai Fegyveres Erők, az RCMP, a Calgaryi Tűzoltóság és Calgary városának képviselői ültek, megerősítve a Gála szerepét, mint hidat a magyar örökség és a szélesebb kanadai közösség között.

Az est folytatása során a debütánsok bemutatkoztak a régi hagyomány szerint, jelezve a felnőtt korba való átmenetüket. Ezt követte a 67. Magyar Gála hivatalos megnyitója, a büszkeség és az ünneplés pillanata minden jelenlévő számára. Az idén a debütánsokat ismét Jesse Marshall és Lakatos Mishelle tanárok tanították be.

A Gála vezetőinek, bizottsági tagjainak és önkénteseinek elhivatottságával a rendezvény megőrizte kiváló hagyományát, mély kapcsolatot ápolva a magyar kultúrával, miközben új generációkat is köszöntött.

A rendezvényen a háromszázhuszonegy vendégből ötvenkilenc a mi táncosunk, huszonhárom pedig lengyel vendégtáncos volt.

A 67. Magyar Gála egy felejthetetlen esttel ismét bebizonyította, hogy a kanadai magyar közösség egyik legkedveltebb éves rendezvénye.

Mint Apát, büszkeséggel töltött el engem hogy lányom, Viktória részt vehetett a Palotás táncokban és az esszéíró versenyben díjat nyert.

Kedves Csaba, a Krónika TV Producere

Varga Ferenc kedves olvasónk (IHMHPS Franciaország) küldte szerkesztőségünknek az alábbi összeállítást. Az MHBK hőskorában, amikor még lehetett arra számítani, hogy a Magyar Királyi Honvédség nyugaton rekedt tagjai is részt vehetnek Magyarország felszabadításában a kommunista iga alól, az 1948 és 1956 közötti időszakban számosan életüket áldozták a Hazáért, legtöbbször a vasfüggöny titokban való átlépése során, vagy annak következményeként. A nevek a lenti felbontásban aligha olvashatóak, de a névsor jól érzékelteti az akkori áldozatkészséget és elszántságot. (Kérésre emailen szívesen továbbítom az ábrát az érdeklődőknek – a szerk.)

76th

BESZÜNETTEL
HÍRÜZÖGEL
MINNHALÁIG

ISTENÉRT
HÁZÁÉRT
BAJTÁRSAINKÉRT

1949 - 2025

MAGYAR HARCOSOK BAJTÁRSI KÖZÖSSÉGE

In Memoriam - M.H.B.K. első hősi halottai.

A hidegháború éveiben az MHBK számos tagja vállalt küldetést, hogy a szervezet Magyarországról megszerzett információkkal lássa el az Amerikai Egyesült Államok, Nagy Britannia és a Francia Köztársaság különböző „titkosszolgálatait”.

A küldetések sok áldozattal jártak. Fiatal életet áldoztattak fel a remény jegyében.

A remény 1956-ban csillant fel újra egy pillanatra, de a kommunizmus alóli felszabadulásra még közel három és fél évtizedet kellett várni.

Az álom végül is 1990-ben beteljesülhetett, amikor is Magyarország visszanyerte önállóságát.

Addigra az egykori MHBK vezetők és tagok többsége már a Hadak Útján járt.

Prof. Dr. habil. Székely Sándor
a Magyar Hősmemórián Egyesület elnöke

A teljes névsor még folyamatban van!

<p>19471115 Szász József volt honvéd (Lehet Koppás alakulat - tüzérségben lélték)</p> <p>19480808 Aczel Anhur volt főhadnagy (Egyébkor lett-lehet Koppás)</p> <p>19480831 Ács József (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19480831 Bajcs József (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19480831 Mózes János (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19480831 Varga Zoltán (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19480907 Hackney Ról vezetőnk címűben (MSZM - Kivégzték)</p> <p>19480907 Lovász Elemér MÁV tisztviselő (MSZM - Kivégzték)</p> <p>19500121 Kovács Attila volt hadnagy (K.C.M.H.B.K.-AVI) lőtték Auszriá</p> <p>19500401 Csúcs György volt főhadnagy (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19500401 Prettnerhoffer Jenő tartalékos hadnagy mérnök (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19500401 Szűcs József ábrátörő (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19500401 Vitéz Dósa Attila volt hadnagy (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19500401 Vitéz Varga Miklós főhadnagy (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19500812 Garamvolgyi Tivadar főhadnagy (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19500812 Gyurin István főhadnagy (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19500812 Hummer Ferenc százados (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19500812 Pászti István volt utász hadnagy (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19500812 Sárosi Szabolcs László (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19501116 Bálint Antal (MHBK Koppás csoport vezető - AVH határárei tüzérségben lőtték HUN)</p> <p>19510329 Kollmann László (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19510414 Heroldi (Hudák) Gyula (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19510912 Bálint Gyula (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19510913 Horváth Ferenc (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19510915 Sás Józsefné (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19520406 Barkai Jenő (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19520610 Csánádi László honvéd (C.K.-MHBK - Kivégzték)</p> <p>19520610 Duda István József nyugalmazott alezredes (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19520610 Galamb István volt csendőri százados (MHBK - Kivégzték)</p>	<p>19520720 Magyar Ferenc (MHBK - Börtönbüntetésnek letöltésükben hunyt el)</p> <p>19521114 Farkas Ferenc volt hadnagy (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19521010 Jenerzky Ottó (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19521014 Vaszary Gábor (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19530100 Vítai István (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19530118 Dósa Zoltán (lehet MHBK brutálisan meggyilkolták)</p> <p>19530122 Opolczai Oszkár (MHBK Börtönbüntetésnek letöltésükben hunyt el)</p> <p>19530610 Benicz József (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19530610 Erdős József (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19530610 Kósmány Sándor (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19530610 Wirt Mihály (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19530610 Wapffel Gyula (lehet MHBK - Kivégzték)</p> <p>19530818 Bata Ferenc (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19530818 Ungár József (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19530908 Czeglé Alajos volt ny. őrnagy (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19530908 Kolbay László (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19530908 Németh Lajos (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19540828 Rácz Antal volt őrnagy (MHBK - Kivégzték)</p> <p>19550112 Jelenics Géza (MHBK Koppás alakulat - AVH tüzérségben lőtték)</p> <p>19550113 Keresztes István (MHBK Koppás alakulat - AVH tüzérségben lőtték)</p> <p>19550719 Gazdag László volt honvéd (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19550719 Sallás Sándor volt honvéd (MHBK Koppás alakulat - Kivégzték)</p> <p>19560410 Seybold Rózsa (MHBK - Börtönbüntetésnek letöltésükben hunyt el)</p> <p>19561107 Gerecz Attila (MHBK - Hősi halál a Budapesti harcokban)</p>
--	--

10

Hozzájárulások utalása Kanadán belül

Kedves kanadai Bajtársak és Olvasóink,

kérjük hozzájárulásaitat hagyományos sima csekken küldjék Torontóba, Hungarian Veterans' Association névre kiállítva, ottani elosztónk, Forrai Levente címére:
26 Spruce Ave., Richmond Hill, ON L4C 6W1

Előre is köszönjük!

Olchváry Pálra emlékezünk

Egy éve már, hogy 2024. február 14.-én, 58 éves korában elhunyt a magyar irodalom kiemelkedő műfordítója, buffalo-i (New York) csoportunk jelenlegi lapelosztójának és néhai vezetőjének fia. A magyar közösségéről nevezetes New Brunswickon született (New Jersey) menekült szülők gyermekeként, de Buffalo mellett nevelkedett, ott lett cserkész is. Az amerikai magyarok életében nagy jelentőségű cserkész táborokról azt mondta, hogy a magyart ott alaposan megtanulta, mert hűsz fekvőtámasz volt a büntetés, ha valaki angolul szólalt meg. Később az indiana állambeli Bloomington egyetemén tanult, ami az USA legjelentősebb magyar tanszéke, s ahol Szegedy-Maszák Mihály óráinak hatására fordította le az Esti Kornél jó néhány darabját. Olchváry volt újságíró, író, szerkesztő, tanár, az utóbbi időkben ő irányította a Hungarian Cultural Studies c. online folyóiratot. Fájdalmasan rövidre szabott pályájának legnagyobb eredményeit műfordítóként érte el. Édesapja és rokonai mellé temették el Buffalóban a Forest Lawn temetőben. A Jóisten nyugosztalja, édesanyjának és fivérének pedig további megnyugvást kívánunk.

Sátoraljaújhely jelentkezik

A Zemplén Térségi Katasztrófa és Polgári Védelmi Szövetség (Sátoraljaújhely) elnöke, Tóth Zsolt januárban kedves bemutatkozó levelet küldött szerkesztőségünknek, melyben leírta tevékenységüket:

1. Felkészítések veszélyhelyzeti alkalmazások végrehajtására; 2. Tudományos tevékenység folytatása; 3. Honvédelmi hagyományok ápolása; 4. Hazai és nemzetközi kapcsolatok ápolása. Ahogy írja, "Legnagyobb eredményeinket a honvédelmi hagyományok ápolása terén értük el. Elkötelezettségünket példázza, hogy 2019-ben 18 településen újítottunk fel 4 emléktáblát és 17 emlékművet az I. és II. világháborúban elesett hősök méltó emlékére. Korábban, 2009-ben a sátoraljaújhelyi Hősök Temetőjének központi

emlékművének felújításában működtünk közre, majd 2010-ben emlékalbumot jelentettünk meg a temetőről és az ott nyugvó elesett katonákról, melyet rangos szakmai bemutatón ismertettünk.” -Január 10.-én ‘Az áldozatok és hősök emlékművénél’ méltóan megemlékeztek a Doni hősekről. Bemutatkozásukat köszönjük és a Jóisten áldását kívánjuk további munkájukra!

Lg. Kenyeres Dénes, nyá. Alezredes: A doni katasztrófára emlékeztek Kecskeméten

Kecskemét Megyei Jogú Város önkormányzata és a Honvéd Hagyományőrző Egyesület Kecskeméti Területi Szervezete 2025. január 12-én két helyszínen emlékezett a 82 évvel ezelőtt történt tragédiára. A rendszerváltást követően alakult ki az a hagyomány, hogy a hős városban is emlékezhetnek az 1943 januárjában történetekre.

Az emlékezők és hagyományőrzők először a kecskeméti Nagytemplomban, a nagymisén imádkoztak és emlékeztek elődeik hősiességére és a tragédiára. A szentmisét dr. Finta József plébános, érseki helynök celebrálta. Finta atya a szentbeszédében kitért a magyar katonák szovjetunióbeli szereplésére. Ugyanis az egyik rokona szintén ott volt a Donnál. A Himnusz zárta a templomi imát és emlékezést.

A szentmisét követően az emlékezők átvonultak a templom mögé, a Deák téren álló második világháborús Hősi Emlékműhöz. Kenyeres Dénes nyá. alezredes, a HOHE Kecskeméti Területi Szervezet vezetője köszöntötte a jelenlévőket. Kun Attila hagyományőrző huszár felolvasta az egyik doni harcos szeretteinek írt levelét, amelyet 1943. január 11-én a fronton vetett papírra. Megrázó sorokban számolt be a fronton lévő dolgokról és a nagy hidegről. Szabó Sándor tárogatóművész egy katonadalt intonált a remek

hangszerén. Gáldonyi Sándor őrnagy, a MH Hadkiegészítő és Területvédelmi Parancsnokság 13. toborzó és kegyeleti iroda vezetője mondott emlékező beszédet. Kiemelte, hogy a Kecskemétről és környékéről a frontra vezényelt alakulatok hősiesen helytálltak a nagy erővel támadókkal szemben, amíg lehetett. Azonban a rettentő hideg időjárás, az elégtelen felszerelés, lőszerhiány miatt, és a sokszoros túlerővel szemben nem volt hatékony a magyar arcvonal. Nehéz napok, hetek köszöntöttek a magyar alakulatokra, a magyar honvédekre. Állandóan védekezve, a nagy hóban történt a keserves visszavonulás. Az utókornak kötelessége emlékezni elődei hőstetteire és áldozatkészségére, a nagy veszteségekre is. Okulni kell az elkövetett hibákból, és mindent meg kell tenni a békéért, soha többé háborút – fejezte be a beszédét Gáldonyi őrnagy.

A kecskeméti egységek, alegységek a Magyar Királyi 13. Könnyű Hadosztály kötelékébe voltak beosztva. Köztük volt a város házi ezrede, a M. Kir. Zrínyi Miklós 7. Honvédgyalozezred és 13. Tábori Tüzérezred is. A 13. hadosztály 14 ezer fővel indult a háborúba. A védekező harcok és az osztrogozsszki védőgyűrűből történő kitörés során jelentős létszámot, hadianyagot veszített a seregtest. 1943 májusában, a hazatéréskor az állomány már csak 4900 katonából állt.

A megemlékezésen a jelenlévők koszorút helyeztek el. Kecskemét vezetése nevében dr. Fekete Gábor alpolgármester, a 13. toborzó iroda képviselőjében Gáldonyi őrnagy, a Történelmi Vitézi Rend nevében vitéz Tiszavölgyi István törzskapitány, vitéz Boksa Éva, vitéz Vörösváczy Csaba székkapitány, a Hadirokkantak, Hadiözvegyek, Hadiárvak Országos Nemzeti Szövetsége képviselőjében Langó József ny. százados, a HOHE és az 1956 Magyar Nemzetőrség helyi szervezeteinek nevében Kenyeres alezredes, dr. Károlyfalvi József és Rózsa Zoltán nemzetőrtiszt koszorúzott. Közreműködött még a Kiskun Huszár és Honvéd Hagyományőr egyesület. A Szózat zárta a kegyeleti megemlékezést és koszorúzást.

Fekete Dénes: Miskolci rendezvények 2025. január-februárban

82 évvel ezelőtt volt a Doni áttörés. Erre az eseményre emlékezett január 10.-én Miskolc MJV Önkormányzata a Szemere kertben álló kopjafánál. Ünnepi beszédet Szopkó Róbert történész, a Herman Ottó Gimnázium tanára mondott. Egy személyes történeten keresztül emlékeztette az összegyűlteket, hogy mit jelentett a katonáknak és a háterszágban élőknek a magyar hadsereg fekete napja. Saját nagyapja bátyjáról mesélt, aki a hadifogság után olyan siralmas állapotban tért vissza, hogy két héttel később elhunyt. A hasonló esetek pedig nem voltak ritkák abban az időben. Ők voltak azonban a „szerencsések”, azok, akiket a rokonaik méltóképpen el tudtak temetni. A történészek szerint 120-150 ezer ember fekszik a Don partján, akik nem kapták meg a végtisztességet, nem tudta őket elsíratni a családjuk. Az elesettekért Meleg Attila református lelkész mondott imát. Az emlékjelnél koszorút helyezett el: Miskolc város vezetése, a politikai pártok- és a civil szervezetek képviselői. A Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség (DBKSZ) Miskolci Csoportja nevében Gera Sándorné, Derján Géza, v. Feledy Péter és Zoltay Zsolt koszorúzott. A Történelmi Vitézi Rend területi szervezete szervezésében január 12.-én Doni emlékmise volt a Szent Anna templomban. A szertartást Gubala Róbert plébános celebrálta, emlékező beszédet v. Papczun Ernő mondott.

26.-án a Diósgyőri várral szemben, a volt óvoda épületének falán elhelyezett emléktáblánál szervezett megemlékezést a Vitézi rend az 1945. január 23-án ebből a városrészből Málenkij robotra elhurcolt 430 fő, többnyire németajkú lakosság tiszteletére. A megjelenteket v. Csantavéri Tivadar Károly törzskapitány köszöntötte, a korabeli eseményeket Rózsa György megyei főlevéltáros, a Szent György lovagrend tagja elevenítette fel. A táborokba elhurcoltakért, illetve az ott elhunytakért Péterné Szűcs Katalin református lelkész, illetve Szabó József rk. plébános mondott imát. Szavaltak: Kocsisné Heiler Éva, és Tóth Lőrinc Ágoston, a Miskolci Lévy József Református Gimnázium tanulója. Az emlékhelyen

koszorút helyezett el a Miskolci Német Nemzetiségi Önkormányzat, a Jobbik Magyarországért Mozgalom, a DBKSZ, illetve több civil szervezet képviselője.

Januárban-februárban az ország több településén szerveztek Doni emléktúrát. Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében tudtommal Füzéren és Miskolcon volt ilyen program.

A Füzéri Hadtörténeti és Helytörténeti Kör immár XXV. alkalommal tisztelgett ily módon is a Doni hősök előtt. A január 15-18 között megtett 55 km-es útvonal Göncruszka-Gönc-Abaújvár-Hollókő-Füzérkomlós-Füzér településeket érintette. A helyi m. kir. 10. honvéd hagyományörző határvasász zászlóalj tagjaival együtt meneteltek a Debreceni Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium hallgatói, a Szikszói-, a Sárospataki-, és a Sátoraljaújhelyi kadétok, a vármegyei Toborzó Iroda hivatásos és tartalékos állománya, valamint civilek az ország különböző helyeiről. A rendezvényen a Magyar Tüzér Egyesület biztosította a Skoda típusú hegyiágyút a díszlövéshez.

A Doni Hősök emléke előtt három díszlövésel tisztelgettünk, a negyedik díszlövés Rózsahegyi Tamás bv. ezredes emlékére dördült el, aki térségünkben lelkes támogatója volt a katonai hagyományörzésnek, a hősök emléke ápolásának, az ötödik lövés pedig az 1944 decemberi harcok során térségünkben hősi halált halt 138 főért szólt – mondta Szakály András, az egyesület elnöke. Az idén is Pokó József (84 éves) volt a menet legidősebb résztvevője, aki a Miskolci Helyőrségi Hagyományörző Egyesület (HHE) tagja.

Február 7.-én a miskolci területvédelmi zászlóalj szervezésében került végrehajtásra a Doni emléktúra. Reggel Miskolcon a Hősök terén gyülekeztek a résztvevők, majd a menetparancs megkapása után nekivágtak a 18 km-es távnak. Az állomáshelyek a következők voltak: Miskolc Doni kopjafa, majd a Hősök temetője, Felsőzsolca Kegyeleti park, Alsózsolca köztemető. Az egyes helyszíneken megemlékezés, koszorúzás, mécsesgyújtás, díszlövés volt, majd a takarodó kürtjelével tisztelgették a Doni harcokban, illetve a II. világháborúban elesett magyar katonák előtt. A hosszúpihenővel egybekötött ebéd elfogyasztására Felsőzsolcán került sor, melyet a helyi önkormányzat biztosított. A menet Alsózsolcán fejeződött be, ahol a résztvevőket Czill István alezredes, a Nyíregyházi Területvédelmi ezred megbízott parancsnoka köszöntötte. Gratulált a beérkezőknek, majd megállapította, hogy 162-en teljesítették a távot. Külön köszöntötte a menet legidősebb tagját, a 77 éves Szűcs Józsefet, aki a HHE tagja. Elismerésül oklevelet és obsitos könyvet kapott. Gratulálunk Jóska!

A málenkij robotra elhurcoltak emléktáblájánál

Február 25.-e - az Országgyűlés 2000. június 13-án elfogadott határozata alapján - a kommunista diktatúrák

áldozatainak napja Magyarországon. 1947-ben ezen a napon a megszálló szovjet katonai hatóságok jogtalanul letartóztatták Kovács Bélát, a Független Kisgazdapárt főtitkárát, akit a kommunistákkal szembeni kiállása miatt a Szovjetunióba hurcoltak és nyolc éven át tartottak fogságban. 1945-53 között Miskolcra a Szovjetunióba elhurcolt, illetve az országban táborokba zárt vagy kitelepített áldozatok emléke előtt tisztelgett Miskolc önkormányzata. A Zsolcai kapuban lévő emléktáblánál koszorút helyeztek el a város vezetői, a politikai pártok- és a civil szervezetek képviselői.

Huszár András jelentései Nagykanizsáról, hagyományörző és nemzetmentő tevékenységéről

A hősök nyomában Kecskeméten

Hosszú útra indultunk december elején Benke Dániel barátommal, hiszen úticélunk a Magyar Honvédség vitéz Szentgyörgyi Dezső 101. Repülőandár kecskeméti bázisa volt. Majerik Máté százados meghívásának tettünk eleget és vettünk részt Pozsgay Gyula grafikusművész legújabb - immár harmadik - történelmi képregénykötetének bemutatóján.

Útközben mindössze egy megállót iktattunk be, mégpedig az örkényi temetőt. Ebben a sírkertben nyugszik ugyanis Bakondy Imre törzsőrmester, aki a szentesi hídfőben vívott ádáz csatában tűnt ki vitéz magatartásával. 1944. október 8-án mit sem törődve a súlyos ellenséges tűzzel, öt alkalommal kelt át a szentesi Tisza-hídon, hogy megmentse tüzérosztályának értékes lövegeit attól, hogy az ellenség kezére kerüljenek. E bátor haditettéért adományozták neki a Magyar Arany Vitézségi Érmét, amely kitüntetés mindössze negyven katona érdemelt ki a második világháború hat éve alatt. A síron elhelyezték koszorúnkat és néma főhajtással tisztelgettünk a sírban nyugvó magyar katonahős emléke előtt.

A kecskeméti repülőbázis egyik lefedésében került megrendezésre a Láthatatlan ellenség című kötet ünnepélyes bemutatója, amely vitéz Szentgyörgyi Dezső zászlós életét mutatja be, aki minden idők legeredményesebb magyar vadászpilótája volt 30 igazolt légi győzelmével.

A szerző első műve „Az Öreg Tigris” volt, amelyben anyai nagyapjának, Vörös Tibor szakaszvezetőnek állított emléket, aki egy magyar bombázó lövészeként élte át azt a drámai és heroikus küzdelmet, amelyet a túlélésért vívtak 9 szovjet vadászgéppel szemben.

Második műve „Az ifjú Oroszlán” címet kapta, ebben az Oroszlán becenévre hallgató vitéz nemes Molnár László főhadnagy emléke előtt tisztelgett, aki egy légiharc során vesztette életét 1944. augusztus 7-én. Hősiességéért posztumusz a Magyar Tiszti Arany Vitézségi Érmét adományozták részére, amely kitüntetés mindössze 22 magyar és egy német katonatiszt érdemelt ki a második világháborúban.

Pozsgay Gyula munkássága azért is figyelemreméltó, mert művei a nemzetközi könyvpiacra is megjelentek már és komoly sikereket arattak az eladott példányszámok tekintetében. Eddig francia, holland és lengyel nyelven láttak napvilágot a kötetek, így öregbítve a magyar pilóták hírnevét külföldön.

A könyvbemutatót követően Majerik Máté százados társaságában közelebről is megismerkedhettünk egy kétüléses Gripen vadászgéppel, majd egy zártkörű program keretében közös ebéden vettünk részt a hajózók étkezdéjében és megnézhattuk a pilóták által használt közösségi tereket is.

Nagy megtiszteltetés volt, hogy olyan kiváló emberekkel találkozhattunk, mint ifjabb Szentgyörgyi Dezső, a legendás vadászpilóta unokája, vagy Gróf Gergely ezredes és Ugrik Csaba dandártábornok urak, a repülőandár jelenlegi és korábbi parancsnoka.

Mindig különleges élmény a Hadak Útján sorozat egyik előadójával összefutni. Hétfőn abban a szerencsés helyzetben voltunk, hogy négy korábbi előadónkkal is találkozhattunk a kecskeméti rendezvényen.

Legnagyobb öröömre Dr. Pozsgay Péter tartalékos főhadnagy is jelen volt könyvbemutatóm. Nagyon büszke vagyok rá, hogy a felsoroltak tiszteletüket tették már Nagykanizsán.

A hazaút előtt még ellátogattunk a kecskeméti köztemetőbe, hogy megkeressük Lavrencsik István honvéd végső nyughelyét. Sajnos nagyon korán sötétedik így télvíz idején, ezért versenyt kellett futnunk az idővel, de temető munkatársainak hála gyorsan megtaláltuk a keresett sírhelyet. A Magyar Arany Vitézségi Érem 33. kitüntetettje 1944. július 26-án írta be nevét a magyar hadikrónikákba, amikor a nadvornai műút menti csatákban lövegirányzóként 8 ellenséges harckocsit, több ágyút és egyéb járművet lőtt ki. Az ő sírhelyére is nemzetiszín szalaggal átkötött koszorú került, amelyen az alábbi felirat szerepelt: Csak az hal meg, akit elfelejtenek! – A hősök örökké élnek!
Dicsőség nekik!

Megemlékezés vitéz Dr. Merész László tartalékos hadnagyról - Kaposvár - 2025. január 17.

A kaposvári születésű vitéz Dr. Merész László tartalékos hadnagy olyan hőstettet hajtott végre a második világháborúban, amelyért a Magyar Tiszti Arany Vitézségi Éremet adományozták neki. A kitüntetés eszmei értékét mutatja, hogy mindössze 22 magyar és egy német katonatisztnek ítélték oda.

A Honvédségi Közlöny 1944. február 3.-i számában az alábbiakat olvashatjuk: „*az 1941. évi augusztus hó 6-i Golovanovski ütközetben az ellenség előtt tanúsított kimagaslóan vitéz és önfeláldozó magatartása elismeréséül, amikor is mint felderítőosztág parancsnok, saját erejét messze túlhaladó orosz erőket szétvert és további erőket feltartóztatott, miáltal egy pihenő német magasabb parancsnokságot és ennek vonatát megmentette a rajtaütéstől és megakadályozta egyben az egyik seregtestünk oldalát és hátát fenyegető támadást.*”

Január 17.-én volt születésének 110. évfordulója, melynek apropóján megemlékezést szerveztem a tiszteletére, szülővárosában található emléktáblájánál. Ehhez hatalmas segítséget nyújtott Lóki Ferenc alezredes úr, amit ezúton is szeretnék megköszönni neki.

Az emléktábla, amelynél összegyűltünk, egyike volt az elsőnek az országban, amelyet egy Magyar Tiszti Arany Vitézségi Éremmel kitüntetett hős emlékére állítottak; köszönet illeti mindazokat, akik egykor megálmodták és megvalósították.

A rendezvény katonai jellegét a Honvéd Hagyományőrző Egyesület tagjai és a Kaposvári SZC Eötvös Loránd Műszaki Technikum és Kollégium 9. és 10. osztályos kadét tanulói biztosították.

A megemlékezésen beszédet mondott Borhi Zsombor, Kaposvár alpolgármestere, aki a somogyi vármegyeszékhely jelentős katonai múltját és jelenét mutatta be.

Van mire, van kikre büszkének lennie a város polgárainak, hiszen Kaposvár olyan kivételes katonatisztet adott a hazának, mint vitéz Oszlányi Kornél altábornagy és vitéz Dr. Merész László tartalékos hadnagy.

Őt követte Illésfalvi Péter, aki részletesen ismertette Merész László hőstettét és követendő példaképnek állította a mai magyar ifjúság elé. A neves hadtörténész a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum Hadtörténeti Kutató Osztályának kutatója, a *"Vitézségért" - A Magyar Tiszti Arany Vitézségi Éremmel kitüntetettek a második világháborúban* című kötet társszerzője.

Az eseményt megtisztelte jelenlétével a háborús hős unokája, Merész István is, aki kihangsúlyozta, hogy nagyapja a klasszikus Isten, haza, család értékrend mentén élte az életét, mely értékrendet maga is igyekszik átadni gyermekeinek.

A beszédek után került sor az emléktábla megkoszorúzására, amelyben a kadétok segédkeztek.

Szeretnék köszönetet mondani mindhárom felszólalónak, továbbá mindazoknak, akik hozzájárultak a rendezvény méltóságteljes lebonyolításához. Lóki Ferenc alezredes úrnak, Lóki Orsolya fotósnak, Lukács B. Miklós oktatónak, Czernek István és Druskóczi István katonai hagyományőrzőknek és végül, de nem utolsósorban a lelkes kadétoknak.

Az esemény végén kihangsúlyoztam, hogy hagyományteremtő jelleggel szerveztem meg megemlékezést, bízva abban, hogy jövőre ismét közösen hajtunk majd fejet vitéz Dr. Merész László tartalékos hadnagyról.

emléke előtt.

Vitéz Csicsery-Rónay István országgyűlési képviselő 1942 júniusában a következőket írta a kaposvári katonatisztel kapcsolatban: „*A magyar ember azt tartja, hogy fölösleges a szó ott, ahol beszélnek a tettek. Merész László vitézi tette pedig olyan, amelyről mindenkor beszélni fognak, amíg élnek a nemzet ősi katonai hagyományai.*”

Közzadakozásra való felhívás – a micskei katonahősök emlékművének felújítása

Micske kis színmagyar falu Nagyváradtól 40 km-re. 2005 augusztusában avatták fel a község hősi emlékművét, amelyen az első és második világháború során hősi halált halt micskeiek neve szerepel, többek között a Magyar Arany Vitézségi Éremmel posztumusz kitüntetett Lakatos Sándor tizedesé is.

Sajnos az azóta eltelt közel két évtized alatt az emlékmű állaga erősen leromlott, a betűk megkoptak, sok helyen szinte olvashatatlaná váltak. Szeretném felújíttatni az emléktáblákat, hogy újra méltóak legyenek azokhoz a bátor katonahősökhöz, akik legdrágább kincsüket, életüket áldozták a magyar hazáért.

Ezúton is szeretnék köszönetet mondani Diós Emőke alpolgármester asszonynak a támogatásáért, továbbá grafikus barátomnak, Pozsgay Gyulának, amiért elkészítette a közzadakozásra való felhívás plakátját.

Ha érdemesnek találja rá és módjában áll, kérem hozzám hasonlóan Ön is járuljon hozzá a közzadakozáshoz anyagilag, vagy pedig azzal, hogy megosztja, továbbküldi a felhívást.

A cél az, hogy közös erővel felújíthassuk a micskei hősök emlékművét.

Doni megemlékezés Mosonmagyaróváron

A képet beküldte Guba István nyá. ezredes.

A doni áttörés hőseire emlékeztünk

Az 1943. évi doni áttörés 82. évfordulója alkalmából koszorúzással, mécsesgyújtással és főhajtással emlékezett a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar a Ludovika Főépülete előtti, második világháborús emlékműnél.

A megemlékezés a Tábori Rabbínatus és a Tábori Püspökségek képviselőinek imáival kezdődött, majd Markovics Milán Mór őrnagy mondott emlékező beszédet.

Az őrnagy elmondta, hogy a 207 ezer főre tervezett Magyar Királyi 2. honvéd hadsereg toborzásához részleges mozgósítással, mindenhol gyűjtöttek embereket. Bár a magyar katonai erők nem voltak a németekhez mérhetőek, a körülményekhez képest a legjavát adta az ország katonáinak. Igaz, a „legjava” azt is jelentette, hogy például páncéltörőből, vagy nehézharcokocsiból nem, vagy alig jutott. Ráadásul logisztikai problémák is adódtak, amiket itthon eltitkoltak, így a háborús híradások kabátokat és álcaruhákat mutattak a filmvászonon, amelyek azonban a valóságban csak töredékesen jutottak el a katonáig. A magyarok feladata az volt, hogy nyárra két nagy erő között: a német negyedik páncélos és a hatodik hadsereg között Kurks térségéből kiindulva jusson el a Donhoz.

A magyar sereget 200 km széles terület el, mintegy nyolcvanezer harcra bevethető katonával. Ez azonban azt is jelentette, hogy szinte mélység és tartalék nélkül kellett, hogy felvonuljanak.

Még csak lokális harcok voltak, amikor már 27 ezer fő meghalt, és a harcok nagy része is működésképtelen lett. Ugyanakkor ez nemcsak veszteséget, hanem hősiességet is takart: a Somogyi Hírlap június 13-i száma ezt írta: „A honvédvezérkar főnökének jelentése szerint a páncélcocsi-támadás elhárítása terén kitüntette magát Horváth József zalai származású őrmester, aki egyedül támadott meg egy páncélcocsi, amelyet kézigránatokkal mozgásképtelenné tett, majd a páncélcocsi legénységét lefegyverezte.”

1942. novemberében érkezett utánpótlás, nagyjából 35 ezer emberrel, így az arcvonal mögött már tartalékot is lehetett képezni. A szovjetek azonban hamar észrevették, hogy valami nincs rendben a másik félnél. A magyar részről történt harcfelderítés is rendkívül sebezhetőnek mutatkozott.

Az 1943. január 24-i hadiparancs a fordulat mélypontján íródott: e szerint a 2. Királyi honvéd hadsereg elvesztette becsületét. Még ha ez később vissza is lett vonva, mit érthetett egy katonai vezető becsület alatt? „Jány Gusztáv becsületvesztett katonákat látott a harcmezőn, menekülő katonákat. Ma azonban, és ahogyan később ő maga is belátta, hogy aki szilárd értékekre támaszkodik, vagyis aki hittel és becsülettel teszi a dolgát válik a valódi győztesé. Egy katona ezt adhatja leginkább hazájának, Hungáriának. Ha nem így lenne, nem emlékeznénk ma hősként azokra a katonákra, köztük azon ludovikás tisztekre, akik végsősoron nem megállították csak késleltették, azt, ami aztán hazánkkal történt” – zárta gondolatait Markovics Mór.

A megemlékező beszédet követően koszorút helyezett el az emlékműnél Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium miniszterhelyettese, Takács Attila Géza altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének területvédelmi együttműködési helyettese, Deli Gergely, az egyetem rektora és Lippai Péter dandártábornok, a HHK dékánja, valamint Fekete András alezredes, a Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium igazgatója. A koszorúzás után a résztvevők elhelyezték az emlékezés mécseseit az emlékműnél, majd felkapcsolták a Ludovika Főépület trikolor díszkivilágítását.

Szöveg: Németh-Zsolt Agnieszka. Képek: Szilágyi Dénes. Belküldte Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke

Csendőrnapi megemlékezés Pílisen. Tóth Ernő (Budapest) felvételei

Szakály Sándor professzor felszólalása

HALÁLOZÁS

-A kanadai Hamiltonban (Ontario tart.) életének 101. évében **elhúnyt hűséges olvasónk, az öregcserkész Magyaródy Szabolcs**, a magyar történelmi igazság fáradhatatlan képviselője és felvilágosító könyvek sokasága általi terjesztője, Európa-érmes újságíró. Visszaemlékezéseit lapunkban is többször olvashatták. A Jóisten nyugosztalja.

RÖVID HÍREK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-**Katonai tiszteletadással búcsúztatták február 5.-én Pomázon az '56-os hőst. Varga Jánost**, az 1956-os forradalom és szabadságharc egyik kiemelkedő alakját végakarata szerint katonai tiszteletadással kísérték utolsó útjára. „Bár hivatásos katonaként nem szolgált, élete és tevékenysége maradandó példája a magyar szabadságért és függetlenségért vívott küzdelemnek. Az 1956-os forradalomban tanúsított bátorsága és önfeláldozása példaértékű mindannyiunk számára” – írta közleményében a Honvédelmi Minisztérium. (mno.hu)

-**A Kommunizmus Bűnei Alapítvány legutóbbi konferenciájára** február 11-én került sor a szokásos helyszínen, a Krisztina téri Márai Sándor Kulturális Központban, Tabuk a szocializmusban II címmel. A társszervezők a a Hortobágyi Kényszermunkatáborokba Elhurcoltak Egyesülete és a Konrad Adenauer Stiftung voltak. A főszervező Aradi-Beöthy Péter.

-Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke jelentette, hogy Szervezetük és „Az 56-os Forradalom és Szabadságharc Emlékeért” Alapítvány **Horváth Béla** mérnök-közgazdász, egykori országgyűlési képviselő, a Hit Pajzsa Díj egyik alapítója **„Krisztusba kapaszkodva – Emléknap és Hit Pajzsa Díj a kommunizmus áldozatainak”** c. kötetének előadással egybekötött bemutatóját tartotta **február 19-én az Arácsi Népház és Kiállítóházban**. A Hit Pajzsa Díjat olyan élő egyházi személyeknek ítélik oda, akik egyenes gerinccel, rendíthetetlen hittel, megalkuvást nem ismerve, nemzeti elkötelezettséggel álltak a kommunista diktatúra viharában, a Rákosi–Kádár-korszak elnyomó, vallás- és egyházellenes borzalmaiban. A kötethez Dr. Latorcai János, a Magyar Országgyűlés alelnöke írt előszót. A hiánypótló kiadványból a kiadónak és a szerzőnek köszönhetően minden résztvevő díjmentes tiszteletpéldányt kapott, melynek bemutatójával is tisztelegtek a kommunista diktatúra áldozatainak emléke előtt. Ugyanők tartottak **megemlékezést március 1.-én Lovason a Stefanovszky-házban, 'A Kommunista Diktatúrák Áldozatainak Emléknapja'** alkalmából. -Április 9.-én pedig v. **Joó Katalin** tanár, gyogyepedagógus, őstörténet kutató **„Magyar évezredek a világ népeinek élő emlékezetében – Sacra Hungaria”** c. előadását és köteteinek bemutatóját tartották Arácson.

-**Március 23.-án ünnepelte 98. születésnapját Benedek Gábor**, az öttusa első magyar világbajnoka, aki Keleti Ágnes januári halála óta **a legidősebb magyar olimpiai bajnok**. A Magyar Olimpiai Bizottság honlapja felidézi, hogy Benedek 1927-ben Tiszafüreden született katonacsaládban, édesapja hivatásos katona volt. Ő maga később a soproni katonai középiskola diákja volt, bátyjával, Ferencsel hadiapródnak tanultak. A második világháború alatt a frontra is kivezényelték őket, ahol – Dániában – hadifogságba estek, majd onnan tértek vissza Magyarországra. A katonai neveletésnek köszönhetően, hogy megismerkedtek az öttusával.

Hadak Útján – a második legrégebbi folyamatosan megjelenő magyar sajtótermék a Kárpát-medencén kívül